

Beleidskader verblijfsaccommodaties 2025-2030

De raad der gemeente Aa en Hunze;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze;

besluit:

1. Het beleidskader verblijfsaccommodaties 2025-2030 vast te stellen.

Met het vaststellen van het nieuwe beleidskader worden de onderstaande documenten ingetrokken:

2. De 'Nota Toeristisch Beleid 2015-2019' (maart 2015) in te trekken.
3. De beleidsnotitie 'Bed & Breakfast-accommodaties in Aa en Hunze' (april 2015) in te trekken.
4. De interne beleidsregel 'Kleinschalige kampeerterreinen in Aa en Hunze' (juni 2017) in te trekken.

Voorwoord

Recreatie en toerisme spelen een belangrijke rol binnen de gemeente Aa en Hunze. De sector draagt bij aan de lokale werkgelegenheid en bedrijvigheid. En versterkt de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente voor zowel inwoners als bezoekers.

Aa en Hunze onderscheidt zich door een breed en gevarieerd aanbod aan verblijfsaccommodaties, wat het tot een geliefde bestemming maakt voor toeristen die op zoek zijn naar rust, natuur en authentieke Drentse gastvrijheid. Door het gevarieerde en diverse aanbod in overnachtingsmogelijkheden, is er voor ieder wat wils: van knusse bed & breakfasts en charmante vakantiehuisjes tot ruim opgezette campings en luxe resorts.

Het Beleidskader Verblijfsaccommodaties van Aa en Hunze beschrijft welke kant we op willen met onze verblijfsaccommodaties en welke type verblijfsaccommodaties we wenselijk vinden in onze gemeente. Het kader biedt handvatten om ontwikkelingsinitiatieven bij de gemeente in te dienen. Het geeft de ruimte om aanvragen met maatwerk te beoordelen en niet alleen op basis van bestaande regels en beperkingen. Met dit kader willen we zorgen dat Aa en Hunze aantrekkelijk blijft als bestemming voor toeristen, waarbij we oog houden voor de balans tussen groei en het behoud van onze prachtige omgeving. Of het nu gaat om nieuwe initiatieven of het verder versterken van bestaande bestemmingen, we blijven investeren in een duurzame toeristische sector die voor iedereen iets te bieden heeft.

Richard Heling, wethouder gemeente Aa en Hunze

Samenvatting

Uit onderzoek blijkt dat de vraag naar toeristische bestemmingen in Nederland de komende jaren sterk zal groeien, dus ook de vraag daarnaar in Drenthe.

Met dit beleidskader willen we meer ruimte bieden aan de ontwikkeling van verblijfsaccommodaties, we doen dit door maatwerk toe te passen.

In Drenthe onderscheidt Aa en Hunze zich door een breed en gevarieerd aanbod aan verblijfsaccommodaties, wat het tot een geliefde bestemming maakt voor toeristen die op zoek zijn naar rust, natuur en authentieke Drentse gastvrijheid. Vanwege de toename van de vraag naar toeristische bestemmingen in Drenthe, wil de gemeente Aa en Hunze actief inzetten op het mogelijk maken van een toeristisch aanbod, die in balans is met de omgeving. De culturele en landschappelijke waarden, de rust en unieke natuur moet daarbij gerespecteerd worden en beschermd blijven.

Het Veenkoloniale deel van de gemeente Aa en Hunze biedt unieke kansen om de toeristische en recreatieve sector verder te versterken en bezoekers kennis te laten maken met de rijke historie en het karakteristieke landschap van de veenkoloniën. In het Veenkoloniale gebied staan we open voor ontwikkeling van alle vormen van verblijfsaccommodaties.

In de Hondsrugregio ligt de meerderheid van de toeristisch recreatieve voorzieningen. Voor de Hondsrugregio betekent dit daarom dat we uitbreiding van bestaande parken of nieuwvestiging van hotel, groepsaccommodatie, camper- of kampeerterrein alleen in overweging zullen nemen als dit de kwaliteit van het aanbod versterkt.

Een integrale toets waarin alle relevante aspecten voor de beoordeling van een nieuwe ontwikkeling worden gewogen blijft noodzakelijk. Dit beleid geeft nu:

1. De richtlijn van verruiming van mogelijkheden om te verwerken in de nog op te stellen nieuwe omgevingsvisie en omgevingsplannen. Ook geeft dit de koers aan voor eventuele integrale gebiedsplannen.
2. Meer ruimte om nieuwe initiatieven via een ruimtelijke inpassingsprocedure mogelijk te maken.

In het afsluitend hoofdstuk zijn de uitgangspunten per type verblijfsaccommodatie verwoord. Dit geeft concreet inzicht in welke voorwaarden er worden gesteld aan accommodaties, los van de ligging.

1. Inleiding

Recreatie en toerisme spelen een belangrijke rol binnen de gemeente Aa en Hunze: voor de lokale werkgelegenheid en bedrijvigheid, de leefbaarheid en aantrekkelijkheid voor onze gemeente. Aa en Hunze onderscheidt zich door een breed en gevarieerd aanbod aan verblijfsaccommodaties om te overnachten.

1.1 Aanleiding

De basis voor Recreatie en Toerisme in Aa en Hunze is vastgesteld in de Economische Koersnota 2022-2025. Daarnaast is er beleid over Bed & Breakfast accommodaties en Kleinschalig Kamperen. De toeristische sector heeft de afgelopen jaren tal van veranderingen ondergaan. Zoals een toenemende behoefte aan camperplaatsen, nieuwe vormen van overnachtingen (bijvoorbeeld cabiners) en de voorkeur voor duurzaam toerisme¹. Daarnaast komt de transitie van het buitengebied steeds verder op gang waarbij sommige ondernemers van (voormalige) agrarische bedrijven een mogelijkheid zien om recreatieve functies te starten of verder uit te breiden. Voorheen gingen we terughoudend om met aanvragen voor nieuwvestiging van verblijfsaccommodaties. Met dit beleidskader willen we vanwege de ontwikkelingen en nieuwe inzichten, meer ruimte bieden aan verblijfsaccommodaties. De ontwikkelingen die leiden tot dit kader, zijn omschreven in hoofdstuk 2.

1.2 Doel van het beleidskader

Het beleidskader geeft richting aan de vraag welke ontwikkelingen we mogelijk willen maken en welke we willen ontmoedigen voor verblijfsaccommodaties in onze gemeente. Onder verblijfsaccommodaties verstaan wij hotels, (boeren)campings, recreatieparken, recreatiewoningen, groepsaccommodaties en soortgelijke overnachtingslocaties. De gebruiksmogelijkheden van deze vormen van verblijfsaccommodatie zijn of worden in omgevingsplannen vastgelegd. In het tijdelijk Omgevingsplan is ook het huidige separate "Bed and Breakfast beleid" ondergebracht. Dit is een aan wonen ondergeschikte activiteit en niet bedrijfsmatig, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het totale aanbod².

Vanuit toeristisch en recreatief perspectief geven we in het onderhavige document invulling aan welke soort ontwikkelingen wij wenselijk vinden voor de gemeente Aa en Hunze. Daarnaast biedt dit kader een basis voor uitwerkingsplannen met uitgewerkte regels en richtlijnen voor verblijfsaccommodaties. Voor de gemeente biedt dit beleidskader handvatten om de aanvragen voor (nieuwe) ontwikkelingen met maatwerk te beoordelen.

1.3 Onze ambitie

Aa en Hunze is een aantrekkelijke gemeente voor haar inwoners en de gasten die in onze gemeente verblijven. De gemeente Aa en Hunze wil een gevarieerd aanbod blijven bieden van verblijfsrecreatieve voorzieningen. Het biedt unieke kansen om de toeristische sector te versterken en bezoekers te laten genieten van het karakteristieke landschap. Een sterke recreatieve sector draagt bij aan de economie, het behoud van voorzieningen en daarmee de leefbaarheid in onze gemeente.

We willen meebewegen met de ontwikkelingen in de toeristische sector. Dat betekent dat we ondernemers ruimte willen geven om hun bedrijf te versterken en te vernieuwen. Daarbij maken we onderscheid tussen het Hondsruggebied en het Veenkoloniale deel van onze gemeente. Voor het Hondsruggebied ligt de nadruk op het verbeteren of toevoegen van kwaliteit. In het Veenkoloniale deel ziet de gemeente meer ruimte om naast het toevoegen van kwaliteit alle vormen van nieuwe verblijfsaccommodaties te verwelkomen. Zo ontstaat evenwicht tussen kleinschalige ontwikkelingen op de Hondsrug en mogelijkheden voor groei in het Veengebied.

1) Duurzaam toerisme is een vorm van reizen die rekening houdt met de impact op het milieu, de lokale bevolking en de economie. Het gaat om beschermen van natuur, ondersteunen van lokale gemeenschappen en bevorderen van culturele uitwisseling.

2) Andere elementen die belangrijk zijn voor het toerisme en recreatie, zoals het ontwikkelen van voorzieningen, zijn opgenomen in de Economische koersnota en vormen geen onderdeel van het beleid verblijfsaccommodaties.

Tegelijkertijd hebben we oog voor de balans tussen groei, behoud van onze prachtige omgeving en de leefbaarheid in onze gemeente. Daarom streven we naar een aanbod dat aansluit bij de specifieke kenmerken van onze regio. In alle gevallen geldt dat initiatieven en uitbreidingen worden getoetst op hun ruimtelijke inpasbaarheid: voor het landschap, stedenbouwkundige kwaliteit en infrastructuur. Dit beleidskader maakt onderdeel uit van de brede ruimtelijke toets.

Met het beleidskader voor verblijfsaccommodaties wil de gemeente Aa en Hunze de basis leggen voor een duurzaam, divers en toekomstbestendig aanbod. Samen met onze ondernemers en inwoners werken we aan een aantrekkelijke, gastvrije en verantwoorde vakantiebestemming. Ze voldoet aan de verwachtingen van moderne reizigers en komt de kwaliteit van leven voor onze inwoners ten goede.

1.4 Totstandkoming met actieve participatie

Een actief participatietraject heeft bijgedragen aan de totstandkoming van dit beleidskader. Dit participatietraject heeft onder begeleiding van een onafhankelijk extern bureau plaatsgevonden.

Er hebben drie participatie bijeenkomsten plaatsgevonden: voor ondernemers in de sector, voor inwoners en voor stakeholders (zoals het Recreatieschap Drenthe en Staatsbosbeheer). Aan deze avonden hebben in totaal zo'n 90 participanten deelgenomen. Daarnaast is via het bewonerspanel een enquête uitgezet waarop 294 inwoners hebben gereageerd.

De verslagen van de bijeenkomsten en uitkomsten van het bewonerspanel zijn toegevoegd in bijlage 1. In bijlage 2 is uitgelegd hoe de uitkomsten meegenomen zijn in dit beleidskader.

1.5 Leeswijzer

Het beleidskader is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- ❖ Eerst beschrijven wij de positie en betekenis van het beleidskader verblijfsaccommodaties in relatie tot overige beleidskaders.
- ❖ Vervolgens staan we stil bij de ontwikkelingen in de verblijfsrecreatie.
- ❖ In hoofdstuk 4 zijn algemene uitgangspunten opgenomen, waar ook wordt ingegaan op het verschil tussen de Hondsrugregio en het Veenkoloniale gebied.
- ❖ In hoofdstuk vijf zijn de uitgangspunten per verblijfstype opgenomen.

2. Verblijfsaccommodatiebeleid en overige beleidskaders

In dit hoofdstuk bespreken we de positie en betekenis van het accommodatiebeleid in relatie tot een aantal andere bestaande en toekomstige beleidskaders. Een nadere toelichting op de overige bestaande kaders, vindt u in bijlage 4. Welke kaders en welke procedure feitelijk van toepassing zijn voor de beoordeling van een nieuwe ontwikkeling, hangt af van de aard en de locatie van een toeristisch-recreatieve ontwikkeling.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt altijd een ruimtelijke toets gedaan, waarbij onder andere wordt beoordeeld of een ontwikkeling in volgens het tijdelijk Omgevingsplan mogelijk is. Alle mogelijkheden (verruiming) die genoemd zijn in onderhavig beleidsstuk zijn niet passend binnen het tijdelijk Omgevingsplan. Een ondernemer met een plan dient dus 'om te beginnen' altijd een principeverzoek in te dienen. Een dergelijk verzoek wordt behandeld op de zogenaamde 'multitafel', waarbij de mogelijkheden en beperkingen vanuit de verschillende disciplines (integrale en ruimtelijke toets) beoordeeld worden. Dit vormt dan de basis voor een advies aan het college dat vervolgens een besluit neemt. Op basis van de onderhavige nota zal het college dus makkelijker kunnen meewerken aan initiatieven die niet in het tijdelijk Omgevingsplan passen. Vervolgens dient dan nog een geëigende planologische procedure gevolgd te worden. De aard van de procedure (BOPA of Wijziging Omgevingsplan) is afhankelijk van exacte bedoelingen van het initiatief.

Het nieuwe verblijfsaccommodatiebeleid is dus een aanvulling op de bestaande gemeentelijke (ruimtelijke – en duurzaamheids) beleidskaders, maar vervangt deze niet.

Het geschetste nieuwe beleid dient:

1. Als 'input' voor de nog op te stellen nieuwe omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende gebiedsdekkende omgevingsplan. Als er voor specifieke gebieden integrale gebiedsplannen worden ontwikkeld (dat is niet altijd het geval), dient het ook daarvoor als richtlijn.

Dit kader stelt nu dus ruimere mogelijkheden voor, zodat er maatwerk kan worden toegepast. Op de meeste plaatsen staan de huidige regels en richtlijnen nieuwe ontwikkelingen voor verblijfsaccommodaties nu niet toe (zie daarvoor onder andere het tijdelijk Omgevingsplan, deel bestemmingsplan "Buitengebied"). In de periode tot een nieuw omgevingsplan geldig is, kan een initiatiefnemer nu:

2. Makkelijker op basis hiervan bij de gemeente vragen mee te werken aan een benodigde 'planologische procedure'. Bij deze procedure wordt altijd een integrale (ruimte, beeldkwaliteit, landschap en natuur, economie) afweging gemaakt.

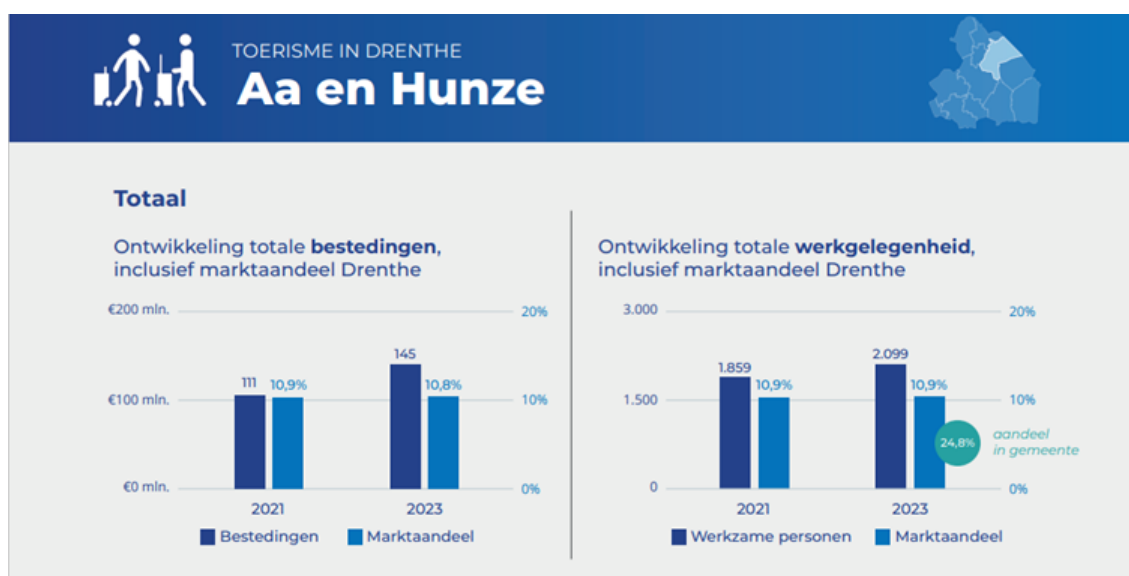
3. Ontwikkelingen verblijfsrecreatie

In dit hoofdstuk zijn de ontwikkelingen opgenomen die vragen om een nieuwe afweging.

3.1 Toeristische ontwikkelingen

Er zijn veel veranderingen in de manier waarop mensen hun vrije tijd doorbrengen. De vraag naar verschillende activiteiten en vakanties blijft groot. Uit onderzoek³ blijkt dat mensen niet willen besparen op vakanties en uitstapjes. Het aantal bezoekers is daardoor toegenomen in de afgelopen jaren. Het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen voorspelt dat het aantal toeristen landelijk stijgt van 17,9 miljoen in 2017 naar 28,8 miljoen in 2030.

De verwachting is dat de inkomsten en werkgelegenheid voor de gemeente Aa en Hunze op basis van de voorspelde toename van het aantal toeristen evenredig zullen meestijgen. En de bestedingen en werkgelegenheid zoals hieronder weergegeven verder zullen stijgen.

Toeristen kiezen steeds vaker voor luxe accommodaties en voor unieke en bijzondere ervaringen. Ze verwachten goede kwaliteit en een sterk imago van de regio die ze bezoeken. Daarbij letten steeds meer mensen op duurzaamheid bij hun vakantie. Vooral vakantiehuizen, hotels en kamperen zijn in trek bij toeristen.

Doordat meer bedrijven investeren in duurzame hotels, attracties en activiteiten, staat Drenthe bekend als de meest duurzame vakantiebestemming in Nederland. Meer dan 60% van de bezoekers vindt Drenthe een verantwoorde keuze, met veel aandacht voor natuur en cultuur. Mensen genieten van de rust, stilte en de ongerepte natuur.

3.2 Ontwikkelingen in de Hondsrugregio

De Hondsrug is het meest toeristische deel van de gemeente Aa en Hunze, ruim 80 % van aanbod van verblijfsaccommodaties is hier gelegen (bijlage 3). Het gebied biedt een gevarieerd landschap met heide, bossen en veengebieden. Daarnaast zijn er culturele en archeologische bestemmingen, zoals de hunebedden en prehistorische grafmonumenten van de trechterbekercultuur. Mede dankzij de vele bezoekers is het voorzieningenniveau relatief hoog. Daarmee is de recreatieve sector van aanmerkelijk belang in dit gebied.

Door de landschappelijke waarde van de Hondsrugregio, vraagt dit om zorgvuldige keuzes. We willen zorgen dat de recreatieve sector vitaal blijft en tegelijkertijd willen we de prachtige omgeving behouden. Ondernemers in deze regio vragen ruimte om hun bedrijf te versterken om daarmee vitaal en toekomst-

3) Uitgevoerd door de Provincie Drenthe bij het opstellen van de Agenda Recreatie en Toerisme in Drenthe 2024-2028.

bestendig te blijven. Tegelijkertijd ontvangen we ook verzoeken om van een B&B (welke ondergeschikt is aan wonen) naar een bedrijfsmatige verblijfsaccommodatie te gaan.

3.3 Ontwikkelingen in het Veenkoloniale deel van de gemeente

Het Veenkoloniale gebied ligt aan de oostkant van onze gemeente. Het landschap is grotendeels vanaf de 17e eeuw gevormd door de ontginning van veengebieden. Daardoor heeft dit gebied een eigen karakter en geschiedenis wat zich kenmerkt door rechte kanalen, wegen en lintdorpen zoals Gasselternijveen en Gieterveen.

Vandaag de dag biedt het Veenkoloniale gebied mogelijkheden voor recreatie zoals fietsen en wandelen langs de oude kanalen, historische dorpen en overblijfselen van het veenlandschap. Hoewel veel veen verdwenen is door ontginning, zijn er ook initiatieven om restanten van het veen te beschermen en de geschiedenis levend te houden. "Het verhaal van het Veen" over turfwinning en veenontginning is hier een onderdeel van⁴. Daarnaast biedt de ontwikkeling van het Hunzedal, waar de rivier "De Hunze" steeds meer ruimte krijgt om te meanderen, kansen om natuurontwikkeling te koppelen aan de beleving voor inwoner en toerist.

Deze ontwikkelingen maken het interessant voor verblijfsrecreatie. Er ontstaat steeds meer vraag naar overnachtingsmogelijkheden en dagrecreatie en dit leidt ook tot concrete verzoeken om verblijfsaccommodaties te ontwikkelen.

Met dit beleidskader willen we hier meer mogelijkheden voor bieden.

4. Algemene uitgangspunten

Zoals aangegeven, willen we meebewegen in de ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme, voor het behoud en beheer van verblijfsaccommodaties. Tegelijkertijd is voor ons de balans tussen groei, behoud van onze prachtige omgeving en de leefbaarheid belangrijk. Dit betekent dat voor landschappelijke en natuurlijke waarden, maar ook andere criteria van ruimtelijke inpasbaarheid, nieuwe initiatieven integraal beoordeeld blijven worden. Ook blijft de gemeente oneigenlijk gebruik van bestemmingen tegengaan, zoals de permanente bewoning van verblijfsrecreatieve voorzieningen.

Een verruiming van de ontwikkelingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatieve voorzieningen willen we bereiken met de volgende uitgangspunten.

4.1 Breed scala, passend bij het karakter van het gebied

Diversiteit is een groot goed in onze gemeente. Zo zijn er kleinschalige B&B's en kampeerterreinen, maar ook luxe parken en de mogelijkheid om te overnachten in bijzondere accommodaties. Denk bijvoorbeeld aan een cabiner of een yurt. Gemeente Aa en Hunze heeft behoefte aan een breed scala aan verblijfsaccommodaties die passen bij de wensen van onze bezoekers. Tegelijkertijd dienen deze afgestemd te zijn op het karakter van de verschillende gebieden in onze gemeente.

4.1.1 Uitgangspunten voor de Hondsrugregio

De nadruk voor verblijfsaccommodaties in de Hondsrugregio ligt op het verbeteren van kwaliteit. Dat betekent dat we bij bestaande bedrijven eerst kijken naar de mogelijkheden om te vernieuwen of te verbeteren binnen de bestaande ruimte. Als uitbreiding van een bestaande onderneming duidelijk bijdraagt aan het toevoegen van kwaliteit voor het toeristisch-recreatieve aanbod dan is uitbreiding mogelijk. Met als doel hoogwaardige, duurzame en daarmee toekomstbestendige accommodaties.

Binnen de Hondsrugregio is nieuwvestiging van verblijfsaccommodaties toegestaan voor kampeerplekken voor campers en mobiele kampeermiddelen, hotel/herberg en groepsaccommodaties. B&B's zijn ook toegestaan, dit betreft een aan wonen ondergeschikte faciliteit, waar beperkte eisen aan gesteld worden.

De uitgangspunten per accommodatietype zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

Nieuwvestiging van vakantieparken, chalets en recreatiewoningen is in de Hondsrugregio niet toegestaan om de kleinschaligheid en ruimtelijke kwaliteit in dit gebied te waarborgen.

Aan het toestaan van een uitbreiding van bestaande verblijfsaccommodaties of nieuwvestiging op basis van bovenstaande argumenten, gaat altijd een ruimtelijke toets⁵ vooraf.

4) Opgenomen in het "Onderzoek potentie van het veen", uitgevoerd door LeisureLink in november 2024

5) Een ruimtelijke toets bekijkt of een plan past in de omgeving. Het gaat om zaken zoals inpasbaarheid in het landschap, impact op de omgeving en wat de ontwikkeling betekent voor anderen.

Accommodaties op de Hondsrug

1. Nieuwe ontwikkelingen mogelijk op basis van maatwerk voor B&B's, groepsaccommodaties, camperplaatsen en mobiele kampeermiddelen en hotel/herberg. De mogelijkheden en beperkingen hangen dus wel af van de locatie en een integrale afweging.
2. Geen nieuwvestiging van vakantieparken, chalets en recreatiewoningen.
3. Bestaande bedrijven hebben binnen hun bestemming ruimte om te verbeteren of te vernieuwen.
4. Uitbreiding bij bestaande parken en campings is slechts beperkt mogelijk, afhankelijk van de locatie. Maatwerk is noodzakelijk.

Alle initiatieven worden getoetst op ruimtelijke inpasbaarheid.

4.1.2 Uitgangspunten voor het Veenkoloniale gebied

In het Veenkoloniale gebied van onze gemeente is behoefte aan groei van recreatie en toerisme. De ontwikkeling van het Hunzedal, waar de rivier steeds meer ruimte krijgt om te meanderen, biedt kansen om natuurontwikkeling te koppelen aan de beleving voor inwoner en toerist. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van de recreatieve watersport zoals suppen en kanoën.

Door een breder aanbod van verblijfsaccommodaties (en voorzieningen⁶), wordt de aantrekkelijkheid van de regio vergroot. Dit kan leiden tot meer toerisme en een betere economische positie van het gebied. Ook kunnen inwoners profiteren van deze groei. Denk aan mogelijke toename van werkgelegenheid en groei van voorzieningen. Als gemeente denken we hiermee een win-winsituatie te kunnen creëren voor inwoners en bezoekers.

Daarom staan we open voor verzoeken van vestiging van alle vormen van nieuwe verblijfsaccommodaties. Ook de uitbreiding van bestaande verblijfsaccommodaties in het Veenkoloniale deel willen we mogelijk maken.

Wel geldt dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling maatwerk nodig is. Dit betekent dat, ondanks een positief uitgangspunt in dit beleidskader, er andere ruimtelijke omstandigheden kunnen zijn welke een belemmering vormen⁷.

Accommodaties in het Veenkoloniale gebied

1. Nieuwvestiging is mogelijk voor alle vormen van verblijfsaccommodaties. Dit hangt wel af van de locatie, maatwerk is noodzakelijk.
2. Bestaande bedrijven hebben binnen hun bestemming ruimte om te verbeteren of te vernieuwen.
3. Uitbreiding bij bestaande verblijfsaccommodaties is mogelijk. Maatwerk is noodzakelijk.

Alle initiatieven worden getoetst op hun ruimtelijke inpasbaarheid.

4.2 Ruimte voor kwaliteit, innovatie en duurzaamheid

Verblijfsaccommodaties moeten voldoen aan de toenemende eisen van gasten voor unieke, duurzame en kwalitatief hoogwaardige ervaringen. Experimenteren met nieuwe ontwikkelingen draagt bij aan innovatie en vernieuwing van het aanbod. Wij zien de gemeente Aa en Hunze als een voorbeeld voor duurzaam toerisme en zorgen voor accommodaties die natuurbehoud en cultureel erfgoed respecteren. Bij integrale gebiedsontwikkelingen streeft de gemeente ernaar om uitbreiding van (bestaande) verblijfsaccommodaties mogelijk te maken, zo veel mogelijk onder de voorwaarde dat er ook verbeteringen voor de natuur en het landschap komen.⁸

6) De ontwikkeling van het Veenkoloniale gebied van onze gemeente, is tevens een speerpunt in de Economische Koersnota 2022-2025. Daarin is opgenomen dat we de recreatieve voorzieningen willen faciliteren en verbeteren.

7) Om te toetsen of initiatieven kans van slagen hebben, wordt geadviseerd aan ondernemers een principeverzoek indienen bij de gemeente.

8) Een voorbeeld hiervan kan zijn dat wanneer een boer een toeristische verblijfsaccommodatie wil gaan ontwikkelen, hieraan onder voorwaarden kan worden meegewerkt. Er kan dan bijvoorbeeld gevraagd worden om natuurontwikkelingen en/of milieuvriendelijke verbeteringen op zijn landerijen daarvoor toe te voegen.

4.3 Accommodaties bieden meerwaarde voor de omgeving

Gemeente Aa en Hunze richt zich een onderscheidend aanbod van verblijfsaccommodaties die aansluiten bij de identiteit en kwaliteiten van onze gemeente. Wij zien bijvoorbeeld kleinschalige en duurzame accommodaties als meerwaarde in de onze gemeente.

Het doel van dit uitgangspunt is om toerisme te stimuleren zonder dat dit de kwaliteit van leven van de inwoners negatief beïnvloedt. Dit betekent bijvoorbeeld dat toeristische drukte, verkeersoverlast of vervuiling beperkt moeten blijven. Dit voorkomt dat toerisme een bedreiging wordt voor het landschap of de gemeenschap.

5. Uitgangspunten per type verblijfsaccommodatie

In dit hoofdstuk staan uitgangspunten voor verschillende verblijfsaccommodaties in onze gemeente.

5.1 Bed & Breakfast

Het uitgangspunt van een Bed & Breakfast (hierna: B&B) is dat het een kleinschalige vorm van overnachten is met een ontbijt voor de bezoeker.⁹ Deze overnachtingsvorm is ondergeschikt aan wonen of aan een agrarische bestemming. Daarom heeft een B&B maximaal twee kamers voor maximaal vier personen. Een kinderbedje of babybedje kan als vijfde slaapplek worden toegestaan. Bezoekers van de B&B moeten kunnen parkeren op het terrein van de eigenaar.

Daarnaast dient een bezoeker van een B&B toeristenbelasting te betalen. Voor de B&B eigenaar geldt een meldingsplicht en de verplichting om een nachtregister bij te houden voor de aanslag van de toeristenbelasting. Hierbij ondersteunt de Gemeente Aa en Hunze de B&B's door registratie op de interactieve toeristische kaart van Aa en Hunze. Initiatieven als Airbnb, "Vrienden op de fiets" en hier mee vergelijkbare vormen, worden als een vorm van B&B gezien en dienen aan dezelfde regels te voldoen.

Als een B&B eigenaar wil groeien en het aantal overnachtingsplekken wil uitbreiden, dient hiervoor planologische medewerking te worden gevraagd aan de gemeente¹⁰. Er is dan geen sprake meer van het aanbieden van overnachtingsplekken die ondergeschikt zijn aan wonen. Er ontstaat dan een bedrijfsmatige activiteit die zal moeten voldoen aan geldende veiligheidsregels en wetgeving.

Op deze manier is er sprake van een eerlijk speelveld tussen bestaande recreatieondernemingen. Dit blijft altijd maatwerk, wat betekent dat er ondanks een positief uitgangspunt in dit beleidskader, er omstandigheden kunnen zijn waardoor er toch geen toestemming kan worden gegeven voor een initiatief.

5.2 Groepsaccommodatie, hotel en herberg

Dit zijn accommodaties die bedrijfsmatig worden gerund en voldoen aan voorschriften en regelgeving (zoals de omgevingswet en omgevingsplannen van de gemeente Aa en Hunze).

We willen bestaande bedrijven ruimte geven om te versterken en te vernieuwen. We stimuleren bedrijven die zich willen onderscheiden op het gebied van kwaliteit, innovatie en duurzaamheid. En staan positief tegenover nieuwe initiatieven die bijdragen aan een onderscheidend aanbod in de gemeente Aa en Hunze.

Ook hier geldt dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling maatwerk nodig is. Dit betekent dat, ondanks een positief uitgangspunt in dit beleidskader, er andere ruimtelijke omstandigheden kunnen zijn waardoor er geen toestemming kan worden gegeven voor een initiatief.

5.3 Bungalowparken, chaletparken en kampeerterreinen

Bungalowparken zijn terreinen met niet-verplaatsbare accommodatievormen zoals bungalows en vakantiehuisen. Chaletparken zijn parken waar geen stenen huizen gebouwd mogen worden maar waar wel chalets geplaatst mogen worden. Kampeerterreinen zijn bestemd voor mobiele kampeermiddelen waar een recreatiebestemming voor nodig is.

De bestaande parken en kampeerterreinen willen we, indien mogelijk, onderscheidend laten zijn ten opzichte van andere parken in de regio. Zoals aangegeven bij de algemene uitgangspunten in hoofdstuk 3, is uitbreiding onder voorwaarden mogelijk. Binnen de Hondsrugregio is nieuwvestiging van hotels, groepsaccommodatie en kampeerplekken voor campers en mobiele kampeermiddelen toegestaan. Er bestaat in de Hondsrugregio al een ruim aanbod van recreatieparken met chalets en recreatiewoningen.

9) Verder is een voorziening om voedsel te bewaren en op te warmen toegestaan.

10) Om te toetsen of initiatieven kans van slagen hebben, wordt geadviseerd aan ondernemers een principeverzoek indienen bij de gemeente.

Voor nieuwe initiatieven in dit segment is daarom geen ruimte. In het Veenkoloniale deel is zowel uitbreiding als nieuwvestiging onder de eerdergenoemde voorwaarden mogelijk.

Literatuurlijst

Cultuur toerisme Drenthe, Recreatieschap Drenthe. **Ambitieplan Duurzaam toerisme Nationaal Park Drentsche Aa**. Assen, juli 2023.

Gemeente Aa en Hunze, "**Samen voor een duurzaam Aa en Hunze!**" **Duurzaamheidsvisie**. Gieten, maart 2024.

Milieufederatie Drenthe, RECRON Drenthe. Elzinga & Oterdoom procesmanagement. Grontmij. **Natuurlijke recreatie Drenthe, ontwikkelingsperspectief Aa en Hunze**. Assen, maart 2009.

Milieufederatie Drenthe, RECRON Drenthe. Elzinga procesmanagement. Grontmij. **Natuurlijke recreatie Drenthe, ontwikkelingsperspectief De Wolden**. Assen, oktober 2007.

Milieufederatie Drenthe, RECRON Drenthe. Elzinga procesmanagement. **Natuurlijke recreatie Drenthe, deelrapport instrumentarium**. Assen, september 2007.

Provincie Drenthe, **Erfontwikkeling Inspiratieboek, versie voor gemeente Aa en Hunze**, Prolander, oktober 2024.

Recreatieschap Drenthe, Het waterschap Hunze en Aa's mmv provincie Drenthe, gemeenten en het Drentse landschap. **Kader beleven en benutten van het Hunzedal**. Assen, mei 2023

Staatsbosbeheer, **Recreatievisie Drentsche Aa**, Visie voor de terreinen van Staatsbosbeheer binnen het Nationaal Park Drentsche Aa. Studiotekst BV

Definities en begrippen

Bewonerspanel = is een panel waar inwoners van de gemeente Aa en Hunze aan meedoen, dit panel dient ertoe om de mening van inwoners te peilen. De leden van dit panel zijn in eerste instantie benaderd via onderzoeksbureau I&O Research. Aan hen kunnen enquêtevragen worden toegezonden, waar zij dan op reageren.

BOPA = buitenplanse omgevingsplan activiteit.

Burgers, bedrijven en overheden kunnen toestemming vragen om activiteiten in de fysieke leefomgeving uit te voeren door een omgevingsvergunning aan te vragen. Als de activiteit in strijd is met het omgevingsplan, is er sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Cabiner = een organisatie/bedrijf dat ernaar streeft om een netwerk te realiseren van routes en 'off-grid cabins' op de mooiste plekken in de Nederlandse natuur.

Diversiteit = verscheidenheid

Duurzaam en duurzaamheid = handelen naar de behoefte van de huidige generatie, zonder de behoeften van de toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld in gevaar te brengen.

Kwaliteit van het aanbod (vakantie)verblijfsaccommodatie(s) = een variatie en veelsoortigheid in het aanbod van verblijfsaccommodaties (van luxe tot eenvoudig, groot tot klein etc.) dat goed aansluit op de behoefte van de hedendaagse (binnenlandse) vakantiegangers en daarnaast voldoet aan de gestelde technische en ruimtelijke randvoorwaarden.

Planologische inpasbaarheid = de mate waarin er binnen de wettelijke ruimtelijke kaders (zoals de omgevingswet) een activiteit mogelijk gemaakt /vergund kan worden.

Planologische procedure = de het proces waarbij een (nieuw) plan (zo mogelijk) passend gemaakt wordt bij bestaande richtlijnen en regels [zoals bijvoorbeeld verwoord in het Omgevingsplan] en/of op beargumenteerde wijze (een) uitzondering(en) op bestaande regels of richtlijnen kan worden toegelaten.

Toeristische druk = het gemiddeld aantal toeristen en recreanten per dag per grondoppervlakte (hectare of per km²).

Verblijfsaccommodaties = hotels, (boeren)campings, recreatieparken, recreatiewoningen, groepsaccommodaties en soortgelijke overnachtingslocaties.

Yurt = is een (tamelijk grote) tent met een ronde vorm, waarvan de oorspronkelijke herkomst van nomadenvolken is (o.a. in Mongolië).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Aa en Hunze, gehouden op 22 mei 2025.

*De griffier,
Mr. E.P. van Corbach*

*De voorzitter,
A.W. Hiemstra*

Bijlage 1: Verslag van uitkomst bewonerspanel en participatiebijeenkomsten

Inleiding

In juli 2024 organiseerde de gemeente Aa en Hunze drie participatiebijeenkomsten om input te verzamelen voor het nieuwe beleidsplan voor verblijfsaccommodaties. De bijeenkomsten waren verdeeld over drie dagen, waarbij de eerste bijeenkomst gericht was op bewoners, de tweede op stakeholders, en de derde op ondernemers. Gedurende elke sessie van drie uur, werd in groepen van 10 tot 12 personen gediscussieerd over stellingen met betrekking tot B&B's, duurzame groei en economische ontwikkeling van verblijfsaccommodaties. De uitkomsten van deze discussies zijn hieronder samengevat.

1. Beleid voor B&B's

Tijdens alle bijeenkomsten werd benadrukt dat B&B's een belangrijke rol spelen in het toerisme, maar dat ze kleinschalig moeten blijven om concurrentie met grootschalige verblijfsaccommodaties te voorkomen. Het voorstel was om vergelijkbare initiatieven zoals Airbnb en Vrienden op de Fiets mee te nemen in de beleidsvorming.

- **Bewoners:** Zij pleiten voor ruimere toepassing van de huidige regels, waarbij kwaliteit en veiligheid gewaarborgd blijven. Een jaarlijkse controle en duidelijke registratie zijn noodzakelijk om concurrentievervalsing te voorkomen.
- **Ondernemers/Stakeholders:** Zij zien kansen voor de promotie van nieuwe B&B's in gebieden met weinig aanbod, zoals agrarische gebieden en de Veenkoloniën.
- **Algemeen:** Voorzieningen zoals een koelkastje of magnetron zijn gewenst, vooral in afgelegen gebieden. De gemeente moet samenwerking met de horeca stimuleren, maar avondmaaltijden aanbieden in B&B's wordt afgeraden vanwege regelgeving.

2. Economische Kansen en Ontwikkelingen

Er werd gediscussieerd over de ruimte voor economische groei en de rol van de gemeente in het sturen hiervan. Over het algemeen waren de deelnemers positief over de huidige aanpak, maar zij zagen enkele kansen en aandachtspunten.

- **Bewoners:** Nieuwe vakantieparken moeten het bestaande aanbod niet verdringen en passen binnen het karakter van de gemeente.
- **Stakeholders:** Nieuwe accommodaties moeten aansluiten bij de markt en de landschappelijke kwaliteit, waarbij kwetsbare natuurgebieden beschermd blijven.
- **Ondernemers:** Er is behoefte aan meer marketing voor het veenkoloniale gebied, en uitbreiding van verblijfsaccommodaties moet passen binnen de ruimtelijke ordening.
- **Algemeen:** De gemeente moet actief sturen op een gevarieerd en onderscheidend aanbod, dat aansluit bij regionale activiteiten.

3. Duurzame Groei en Omgeving

Tijdens de gesprekken over duurzame groei lag de focus op de balans tussen toerisme en leefbaarheid. De overlap met het economische beleid werd duidelijk, daarom zijn die punten bij bovenstaand punt genoemd en niet nogmaals opgesomd. Maar er kwamen belangrijke inzichten naar voren over het belang van de omgeving. Alle partijen zaten hierin op eenzelfde lijn, ook al verschilt op het eerste gezicht hun belang.

- **Bewoners/Ondernemers:** Er is ruimte voor toeristische groei, mits de leefbaarheid van inwoners gewaarborgd blijft. Kleinschaligheid is cruciaal, en toerisme draagt bij aan werkgelegenheid en voorzieningen.
- **Stakeholders/Ondernemers:** Er zijn groeimogelijkheden in het Veenkoloniale gebied en op de Hondsrug, maar deze groei moet goed worden gespreid en passen bij de omgeving. Megaparken zijn ongewenst.

Bijlage 2: Uitgangspunten vanuit de participatiebijeenvakkomsten

De opbrengsten zijn door het extern bureau vertaald naar de belangrijkste aandachtspunten voor verblijfsaccommodaties in de gemeente Aa en Hunze. Deze uitgangspunten geven we hieronder weer.

Het aandachtspunt is opgebouwd uit schuingedrukte tekst, dit is het aandachtspunt van geformuleerd door het externe bureau. Daaronder staat de uitleg of het aandachtspunt is meegenomen in dit beleidskader.

1. Bewaak de kwaliteit en veiligheid van B&B's

Aandachtspunt: Zorg voor een periodieke controle en duidelijke registratievereisten voor B&B's om concurrentievervalsing te voorkomen. Ga hierin ook actief kijken naar de registratie van vergelijkbare vormen van overnachten zoals Airbnb en Vrienden op de Fiets. Hier speelt ook duidelijk het gelijkheidsbeginsel mee. Hotels, herbergen en andere bedrijfsmatige overnachtingsaccommodaties moeten aan strenge veiligheidsregels en wetgeving moeten voldoen. Voor B&B's geldt dit in de gemeente Aa en Hunze niet. Daarnaast is het beeld van de gemeente nog niet altijd volledig, waardoor mogelijk meer aanbod is dan nu bekend is. En mogelijk wordt er minder toeristenbelasting geheven.

Reactie: In het beleidskader is opgenomen dat een B&B kleinschalig is en ook de bezoeker van een B&B toeristenbelasting moet betalen. Dit moet de eigenaar doorgeven aan de gemeente. De B&B locatie kan ook worden toegevoegd aan de interactieve toeristische kaart van Aa en Hunze. De gewenste meldingsplicht wordt overgenomen, en is feitelijk ook al aanwezig doordat een B&B zich moet melden voor het afdragen van toeristenbelasting.

2. Uitbreidingsmogelijkheden B&B's beperken

Aandachtspunt: Behoud de beperkte schaal van overnachten via B&B's in de gemeente, maar ga soepeler om met de regelgeving. Bijvoorbeeld niet aantal van twee (2) kamers als grens, maar alleen het aantal personen; namelijk vier (4) volwassen personen en of een gezin met twee (2) volwassenen en drie (3) kinderen, dus vijf personen maximaal. Meer personen is vanuit de ondernemersbranche en het kleinschalige karakter niet wenselijk. Wel wordt aanbevolen wanneer een B&B wil opschalen, om soepel om te gaan met het toekennen van een passende bestemming en vergunning.

Reactie: We kiezen er niet voor het aantal toegestane kamers en/of gasten in een B&B uit te breiden. We vinden het van belang om vast te houden aan het kleinschalige karakter en niet richting een bedrijfsmatig karakter te gaan. Vooral een eerlijk speelveld is in dit kader belangrijk. Een B&B die wil uitbreiden, zal net als andere verblijfsaccommodaties moeten voldoen aan geldende voorschriften. Ook wordt er dan sprake van een bedrijfsmatige activiteit.

3. Geen maaltijdaanbod bij B&B's, wel beperkte kookfaciliteiten

Aandachtspunt: Een keuken in de B&B is momenteel niet toegestaan. Wel geeft men aan om B&B-eigenaren de ruimte te geven om gasten zelf een eenvoudige maaltijd te kunnen laten bereiden bijvoorbeeld met een magnetron of airfryer. Het zelf maken en aanbieden van maaltijden door de eigenaar van een B&B past niet binnen het B&B concept. Daarnaast heeft dit een verdringend effect op bestaande horeca. Dit is vanuit leefbaarheid (voor en door de inwoners) een belangrijk aandachtspunt, zo wordt voorkomen dat nog meer horeca verdwijnt. Er zijn goede voorbeelden van samenwerking van B&B's met dichtstbijzijnde horeca, zo blijkt uit de participatiebijeenvakkomsten. Dit gaat van (fiets)vervoer voor wandelaars tot maaltijdbezorging in de B&B's.

Reactie: Het uitgangspunt van een Bed & Breakfast (hierna: B&B) is dat het een kleinschalige vorm van overnachten is met een ontbijt voor de bezoeker. Verder is een voorziening om voedsel te bewaren en op te warmen toegestaan.

4. Nieuwe verblijfsaccommodaties in bepaalde gebieden en ga leegstand tegen

Aandachtspunt: Nieuwe accommodaties zouden moeten worden toegestaan, mits deze passend zijn binnen de specifieke kenmerken van de directe omgeving. Hieronder valt het argument om dit altijd in samenhang met de omgeving en de natuur te doen. Want de omgeving en natuur zijn belangrijke kwaliteiten in gemeente Aa en Hunze. Dit bleek een belangrijke waarde voor alle bevroegde partijen tijdens de participatie.

Reactie: In de ruimtelijke procedure wordt deze afweging altijd gemaakt. Er is wel onderscheid gemaakt tussen de Hondsrugregio en het Veenkoloniale deel van onze gemeente.

5. Diversiteit van het aanbod

Aandachtspunt: Probeer te sturen op een gevarieerd en onderscheidend aanbod van verblijfsaccommodaties. De marktvraag is divers. Dit loopt van kleinschalige B&B's tot herbergen, hotels, natuurcampings, grotere campings, kleinschalig vakantieparken tot grote parken. In aansluiting hierop kan specifiek worden benoemd dat er beleidsmatig extra ruimte geboden moet worden voor kleinschalige professionele overnachtingen binnen de gemeente. Denk hierbij aan kleinschalige hotels.

Reactie: In het beleidskader wordt benadrukt dat de gemeente onderscheidend wil zijn in het aanbod van verblijfsaccommodaties. Het ligt echter bij de initiatiefnemer om dit aan te tonen. We hebben onderscheid gemaakt in de Hondsrugregio en het Veenkoloniale deel welke verblijfsaccommodaties mogelijk zijn.

6. Gemeentelijke advisering en sturing op verblijfsaccommodaties gevraagd

Aandachtspunt: De participanten geven aan dat de gemeente een adviserende rol moet vervullen en daarin actief mag sturen op de diversiteit van het aanbod. Dit kan mogelijk door beleidsregels te richten op de kwaliteit en schaal van de verblijfsaccommodaties in relatie tot de omgeving. Het registreren van de overnachtingen van B&B's wordt ook door de participanten gevraagd. Zo krijgt de gemeente meer zicht op de toerist in alle vormen van accommodaties. Dit geeft dan ook meer zicht op de locatie en het aantal B&B's in de gemeente.

Reactie: De gemeente beschikt over een interactieve toeristische kaart. Hierop zijn alle overnachtingsmogelijkheden opgenomen. We hebben geen invloed op de markt en welke initiatieven ontstaan. Als gemeente zijn we in gesprek met ondernemers en initiatiefnemers.

7. Duurzaamheid en omgeving

Aandachtspunt: Er is tijdens alle bijeenkomsten benoemd dat uitbreiding van verblijfsaccommodaties passend moet zijn binnen de omgeving. Dat is een onderwerp wat duidelijk uit de participatie gefilterd kan worden; van bewoners tot eigenaren, van belangenorganisatie tot gebruikers, hierover zijn de aanwezigen het duidelijk eens. Behoud kleinschalige toeristische ontwikkelingen en bewaak de balans tussen toerisme en leefbaarheid voor inwoners. Ook vanuit de bewonerspeiling komt dit punt sterk naar voren. Inwoners vragen de gemeente te streven naar een gecontroleerde groei van toerisme, een goede balans te bewaken tussen economische ontwikkeling en behoud van de leefomgeving en natuur.

Reactie: In de ruimtelijke procedure wordt deze afweging altijd gemaakt.

Er is uitdrukkelijk gekozen om onderscheid te maken in de vormen van verblijfsaccommodaties tussen de Hondsrugregio en het Veenkoloniale deel van onze gemeente.

8. Verbetering van recreatieve voorzieningen

Aandachtspunt: Investeer in het verbeteren en de diversiteit van recreatieve voorzieningen zoals horecagelegenheden, fietspaden, zwemgelegenheden en de verbetering van bestaande faciliteiten. En ga soepeler om met het verlenen van nieuwe horecabestemmingen. Dit komt immers ook ten goede van de eigen inwoners. Het verdient, gelet op de uitkomsten van de participatie de voorkeur om te luisteren naar de behoeften en suggesties van inwoners. Want dit kan helpen bij het vormgeven van een aantrekkelijk recreatieaanbod.

Reactie: Dit beleidskader gaat over verblijfsaccommodaties. Dit aandachtspunt wordt meegenomen in het vervolg op de Economische Koersnota 2022-2025.

9. Betrokkenheid van Inwoners

Aandachtspunt: De bewonerspeiling laat zien dat er wel degelijk interesse en betrokkenheid van bewoners is op dit onderwerp. Communiceer aan de hand van deze uitkomsten met de inwoners. En luister naar de behoeften en suggesties van inwoners om het recreatieaanbod aantrekkelijker te maken. En kijk hoewel dit beperkt ervaren wordt ook naar hoe ervaren negatieve effecten (drukke, geluidsoverlast en ongewenst gedrag) verminderd of beperkt kunnen worden. Dit is goed voor de bezoeker, maar ook voor de leefbaarheid binnen de gemeente Aa en Hunze.

Reactie: Daarom is voor het opstellen van dit beleidskader gekozen voor een actief participatietraject. Ook is er gekozen voor een inzage periode waarop belanghebbenden na vaststelling van het beleidskader door het college, hun reactie kunnen geven.

10. Communicatie en Informatievoorziening

Aandachtspunt: Het is belangrijk om te investeren in duidelijke en toegankelijke communicatie over toeristische activiteiten en voorzieningen om zowel inwoners als bezoekers goed te informeren. Want op dit onderdeel uit de bewonerspeiling is een duidelijke behoefte. Verbeter de communicatie en informatie over toeristische activiteiten en voorzieningen, zodat zowel inwoners als bezoekers goed geïnformeerd zijn.

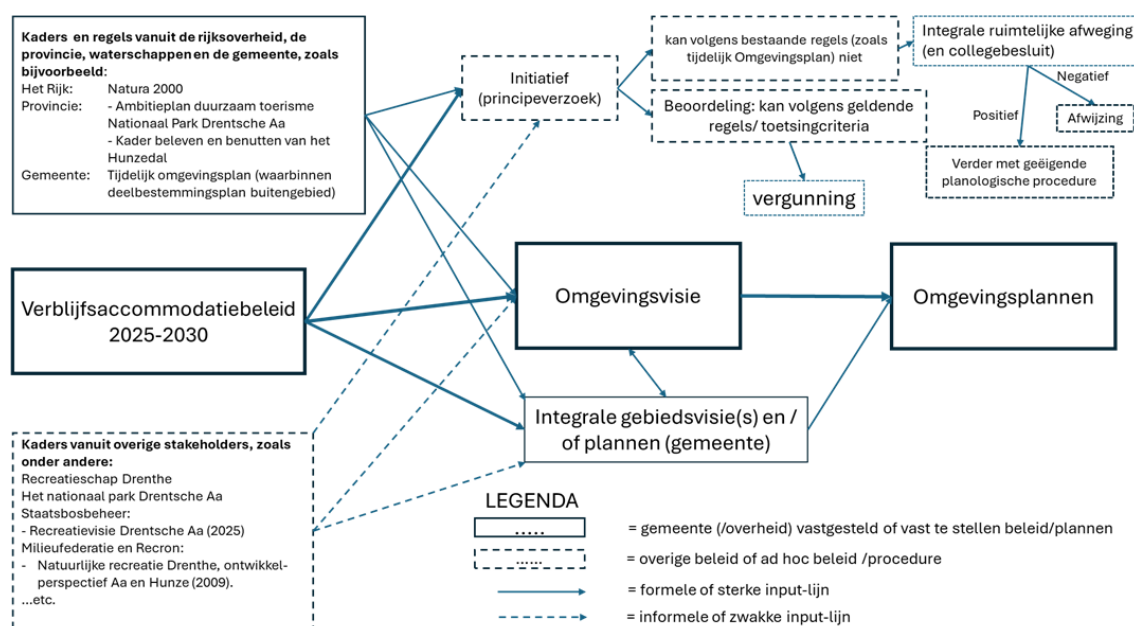
Reactie: Dit beleidskader gaat over verblijfsaccommodaties. Dit aandachtspunt wordt meegenomen in het vervolg op de Economische Koersnota 2022-2025.

Bijlage 4: Bestaande relevante kaders (2025)

In de onderstaande figuur is het verblijfsaccommodatiebeleid gepositioneerd ten opzichte van andere beleidskaders. Het schematisch overzicht verduidelijkt dat het nieuwe beleid dient:

- Het nieuwe beleid dient als 'input' voor de nog op te stellen omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende gebiedsdekkende omgevingsplan. Als er voor specifieke gebieden integrale gebiedsplannen worden ontwikkeld (dat is niet altijd het geval), dient het ook daarvoor als richtlijn.
- een initiatiefnemer nu makkelijker op basis hiervan bij de gemeente vragen mee te werken aan een benodigde 'planologische procedure'. Bij deze procedure wordt altijd een integrale (ruimte, beeldkwaliteit, landschap en natuur, economie) afweging gemaakt.

Figuur B4.1: weergave van functie van het accommodatiebeleid in relatie tot overige (gemeentelijke) kaders en/of een organisatie of een mogelijke (ruimtelijke) procedure.

In de paragrafen B4.1 en B4.2 wordt een toelichting gegeven op overige overheidskaders en kaders van stakeholders.

B4.1 Rijks,- provinciale en gemeentelijke beleidskaders

B4.1.1 Rijksbeleid

Vanuit de rijksoverheid gelden diverse kaders en regels waaraan wij ons noodzakelijkerwijs houden met ons (nieuwe) beleid. Een belangrijk te respecteren kader dat wij hier noemen zijn de twee Natura 2000 gebieden binnen de gemeente Aa en Hunze: het Drouwenerzand en het Drentsche Aa gebied. Daar staat het behoud en de ontwikkeling van natuur voorop. Beoogde nieuwe toeristische ontwikkelingen mogen deze gebieden niet schaden.

B4.1.2 Provinciaal beleid

De provincie heeft een omgevingsvisie 2022 vastgesteld (28 september 2022). Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden daarin beoordeeld op hun (on)wenselijkheid in relatie tot de kernkwaliteiten van de provincie (landschap, rust, natuur, cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden). De omgevingsvisie is een beleidsstuk op hoofdlijnen, een uitwerking van daarmee samenhangende regels is verwoord in de provinciale omgevingsverordening. De verdere uitwerking van ruimtelijke beleidskaders heeft de provincie nadrukkelijk opgepakt samen met gemeenten en verschillende andere partners in de provincie. Die uitwerking is weliswaar provinciaal van karakter, maar benoemen wij nu in verband met de betrokkenheid van de gemeente Aa en Hunze en diverse andere partners in de paragraaf 'gemeentelijk beleid'.

B4.1.3 Gemeentelijk beleid

Ruimtelijk beleid.

Het meest relevant voor de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve verblijfsaccommodaties is nu nog de Structuurvisie Buitengebied die de gemeente Aa en Hunze in 2016 heeft vastgesteld. Deze structuurvisie geeft richting aan en inzicht in de mogelijkheden en beperkingen voor de ontwikkeling van verblijfsrecreatie. In het bestemmingsplan Buitengebied (2016) zijn de regels daarvoor uitgewerkt.

Verder zijn er nog andere documenten die invulling geven aan de mogelijkheden voor recreatieve ontwikkelingen. Het ontsluiten van recreatief 'gebruik' in combinatie met de ontwikkeling van natuur wordt inhoud gegeven met twee belangrijke stukken die in samenwerking met de provincie, het nationaal park Drentsche Aa en het waterschap Hunze en Aa's en het recreatieschap Drenthe zijn gemaakt:

- Ambitieplan duurzaam toerisme Nationaal Park Drentsche Aa (juli 2023)
- Kader beleven en benutten van het Hunzedal (mei 2023)

Duurzaamheidsbeleid

Op 18 april 2024 is de duurzaamheidsvisie "Samen voor een duurzaam Aa en Hunze!" door de gemeenteraad vastgesteld. Nieuwe ontwikkelingen moet passen bij deze visie en daar bij voorkeur aan bijdragen.

Andere gemeentelijke kaders

De gemeente Aa en Hunze heeft de strategienota Toekomst Vakantieparken (2020-2024), vastgesteld. Deze strategienota wordt momenteel herijkt. Het B&B-beleid uit 2015 is opgenomen in het tijdelijk Omgevingsplan.

B4.2 Overige relevante kaders

Er zijn verschillende aan het Rijk, de provincie en de gemeente gelieerde organisaties die zich inzetten voor het publiek belang en die raken aan het toeristisch recreatieve verblijfsaccommodaties en het beleid daarvoor. Voorbeelden daarvan zijn Cultuur Toerisme Drenthe en recreatieschap Drenthe. Verder zijn er nog diverse stakeholders actief binnen de gemeente Aa en Hunze. Dit zijn onder andere de ondernemersorganisaties, natuurorganisaties en bewonersorganisaties.

Het ontsluiten van recreatief 'gebruik' in combinatie met de ontwikkeling van natuur wordt inhoud gegeven met twee belangrijke stukken die in samenwerking met de provincie, het nationaal park Drentsche Aa (het eerste stuk) en het waterschap Hunze en Aa's (het tweede stuk) en het recreatieschap Drenthe zijn gemaakt:

- Ambitieplan duurzaam toerisme Nationaal Park Drentsche Aa (juli 2023).

Dit is opgesteld door Cultuur Toerisme Drenthe met ondersteuning van Recreatieschap Drenthe en mede gefinancierd door Nationaal Park Drentsche Aa, Provincie en Rijksoverheid.

- Kader beleven en benutten van het Hunzedal (mei 2023)

Dit kader is door de bestuurlijke adviescommissie (BAC) voor de inrichting van het Hunze vastgesteld. Het is een onderlegger met zonerings voor recreatieve ontwikkeling. Dit project is gefinancierd door de provincie Drenthe, en de bestuurlijk adviescommissie is benoemd door de Gedeputeerde Staten van Drenthe. Het waterschap Hunze en Aa's en de stichting het Drentsch Landschap zijn belangrijke gebiedspartners (website <https://hunze.drenthe.nl>).

Sommigen partijen, zoals Staatsbosbeheer, de Hiswa-Recron Drenthe en de Milieufederatie hebben ook zelf kaders ontwikkeld waarlangs zij werken. Deze kaders bieden goede aanknopingspunten om te zien waar kansen voor ondernemers liggen. Deze paragraaf beoogt niet uitputtend te zijn in het benoemen van alle 'overige kaders'. Wel benoemen we onderstaand twee stukken van deze relevante partijen:

- Staatsbosbeheer heeft voor haar eigen terreinen binnen het Nationaal Park Drentsche Aa een 'Recreatievisie Drentsche Aa' ontwikkeld.

Dit schetst de mogelijkheden die Staatsbosbeheer ziet voor recreanten en toeristen om het Nationaal Park te kunnen ervaren en beleven.

- In 2009 heeft het 'Project Natuurlijke recreatie Aa en Hunze' een ontwikkelingsperspectief opgeleverd, namens de Hiswa-Recron Drenthe en de Milieufederatie Drenthe.

Dit hebben zij destijds aangeboden aan de gemeente Aa en Hunze als handreiking om het beleid voor recreatie en toerisme en het ruimtelijk beleid te kunnen actualiseren. Met deze handreiking kennen we de ontwikkelingskansen die eerder beschreven werden met draagvlak onder zowel ondernemers als natuurliefhebbers. 'Natuurlijke recreatie Drenthe' kent verder een 'deelrapport instrumentarium'

waarin voorbeelden worden gegeven hoe nieuwe recreatieve ontwikkelingen ook de natuur kunnen versterken.